

Stadium af denne Sags videre Behandling i Rigsdagen at genoptage de i Folketinget forkastede Forslag.

Jeppesen (Drusebjerg): Det foreliggende Spørgsmaal har staaet paa den politiske Dagsorden gennem mange Aar, flere Kommissioner har beskæftiget sig med en Løsning af dette Spørgsmaal, sidst har den nusiddende Landbokommission beskæftiget sig med Sagen, og det er i det væsentlige paa en Indstilling fra nævnte Kommissions Flertal, at dette Lovforslag er bygget. Men foruden dette at være fremgaaet som Resultat af en sagkyndig Kommissions Drøftelse fremtræder dette Lovforslag i Pagt med selve Tiden, thi Tidens Krav er i dette Øjeblik, at de gamle forældede Brugsformer maa forsvinde, og at de gamle økonomiske Privilegier maa gaa samme Vej. Rigsdagen har for nylig beskæftiget sig med en af disse gamle Brugsformer, nemlig det private Fæste, og det er i god Overensstemmelse, at denne forældede Brugsform forsvinder samtidig med, at det gamle Spørgsmaal om Lens og Stamhusets Overgang til fri Ejendom bliver taget op til Løsning her paa Rigsdagen. Der er en særlig Grund til, at dette Lovforslag fremkommer netop nu. Som den sidste ærede Taler (Johansen) nævnedes, er Trangen til Jord stor i dette Øjeblik. Tusinder af unge Mænd og Kvinder Landet over venter paa, at Adgangen til at faa et Stykke Jord at dyrke skal blive lettere. Dertil kommer, at disse Besiddelsesformer: Lensgodserne, optager store Strækninger af Landets Jord og som en død Haand har lagt sig hen over denne Jord. Man kan blot betragte et saadant Gods: det ligger nu, som det har ligget gennem Hundreder af Aar, ingen Udvikling, ingen Udstykning, alt ser ud, som det har set ud gennem mange Aar, fra Slægt til Slægt.

Det foreliggende Lovforslags Hovedprincip er dette, at Lensbesidderne faar Ret til en frivillig Løsning af Lensbaandet, mod at de til Staten skal yde en Afgift i Form af Jord og Penge for den Beskyttelse, som Staten har ydet disse Slægter gennem Aarene. Om dette Princip er der ingen Uoverensstemmelse; det er først, naar vi kommer til at tale om den Afgifts Størrelse, som disse Besiddere skal yde, at Meningerne bliver delt. Jeg for mit Vedkommende ser saaledes paa Sagen, at Hovedspørgsmaalet her er det, at disse Godser kommer over i den frie Omsætning og bliver Genstand for Udstykning og Udvikling paa samme Maade, som det gælder

for andre Landbrugsformer her i Landet. Selve Afgiftens Størrelse kommer efter mit Synspunkt i anden Række. Ganske særlig i dette Øjeblik, hvor der er Brug for Jord til Udstykning mere end nogen Sinde før, vil det være naturligt og rigtigt, at denne Sag bliver ordnet. Naar man gaar betydeligt videre med Hensyn til Kravene, som den sidste ærede Taler var inde paa, saa vil Sagen sikkert ikke kunne gennemføres, og jeg er noget tilbøjelig til at tro, at man gør den jordsøgende Ungdom en større Tjeneste ved at gennemføre Ordningen netop nu end ved at stille en Ordning i Udsigt, som ikke kan gennemføres. Til syvende og sidst bliver det dog kun en Skueret, man paa den Maade holder op for den jordsøgende Ungdom.

Jeg skal ikke her komme dybt ind paa Lovforslagets enkelte Bestemmelser, men jeg vil dog gerne have Lov at stille et Spørgsmaal til den højtærede Statsminister vedrørende Bestemmelsen i Lovforslagets § 3, 4de Stykke, som angaar Erstatningen for den afstaaede Jord. Der staar her, at Afgiften skal ydes efter den sidst skete almindelige Jordvurdering. Hvis nu Lovforslaget gennemføres, er det højst sandsynligt, at adskillige af Lensbesidderne meget hurtigt vil søge at faa en Ordning gennemført, hvorefter deres Godser kan overgaa til fri Ejendom, men det kan dog forudses, at der vil gaa et Stykke Tid, før alle Forhold vedrørende Sagen kan komme i Orden, og hvis nu det skulde trække ud til, efter at der er foretaget en ny Jordvurdering, f. Eks. til efter 1920, vil Forholdet saa blive det, at Erstatningen skal udredes efter Jordvurderingen i 1920? Det Spørgsmaal vil jeg gerne rette til den højtærede Justitsminister.

Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hauch) nærede paa de nye Brugeres Vegne visse Betænkeligheder med Hensyn til den Jordlovgivning, som for Øjeblikket er til Behandling her i Rigsdagen, og det ærede Medlem var noget tilbøjelig til at mene, at Kaarene vilde ikke friste stærkt, fordi der med de høje Lønninger, som ydes nu, ikke var stor Fristelse til at komme i Besiddelse af disse Jordbrug. Her ser det ærede Medlem sikkert forkert. Det er vist ikke saa sikkert, at det nuværende Lønniveau holder sig, og dertil kommer, som det ærede Medlem selv nævnedes, at disse smaa Jordbrugere ogsaa maa tage Arbejdskraften og Arbejdstiden i Betragtning. Endelig skal jeg nævne, at der er en meget stærk Hjemfølelse i Befolkningen, der er en vis Trang til at